

ATM vindt zichzelf opnieuw uit

Concept nieuwe vestiging gestoeld op productieproces

Deze zomer trok ATM van het Maaseikse centrum naar industrieterrein Jagersborg aan de rand van de stad. Het bedrijf realiseerde een nieuwbouw van meer dan 13 000 m² op de uitbreidingszone van het industrieterrein. Het concept van dit gebouw is volledig gestoeld op het productieproces van ATM. De firma legt zich toe op de bouw van kippers voor vrachtwagens, opleggers en aanhangwagens enerzijds en decoratieve metaalconstructies anderzijds.

Het familiebedrijf ATM specialiseert zich al ruim 100 jaar in metaalconstructies. Sinds de jaren '50 van de vorige eeuw gebeurde dat langs de Heirweg nabij het centrum van Maaseik. De groei van de stad enerzijds en het bedrijf anderzijds beperkten de expansiemogelijkheden van ATM op deze site. Bovendien was er door de gespreide groei een verscheidenheid aan gebouwen ontstaan, waardoor een aaneenschakeling van het productieproces niet altijd mogelijk was. Hierin verandering brengen, was één van onze uitgangspunten voor de verhuis," vertelt gedelegeerd bestuurder Jacques Tonnaer. Samen met de ontwerpers hebben we een analyse van ons productieproces gemaakt. Dit hebben we proberen te vatten in een zo compact en efficiënt mogelijk ontwerp. Daarbij ging heel veel aandacht naar intern transport en logistiek."

Werken op 2 sporen

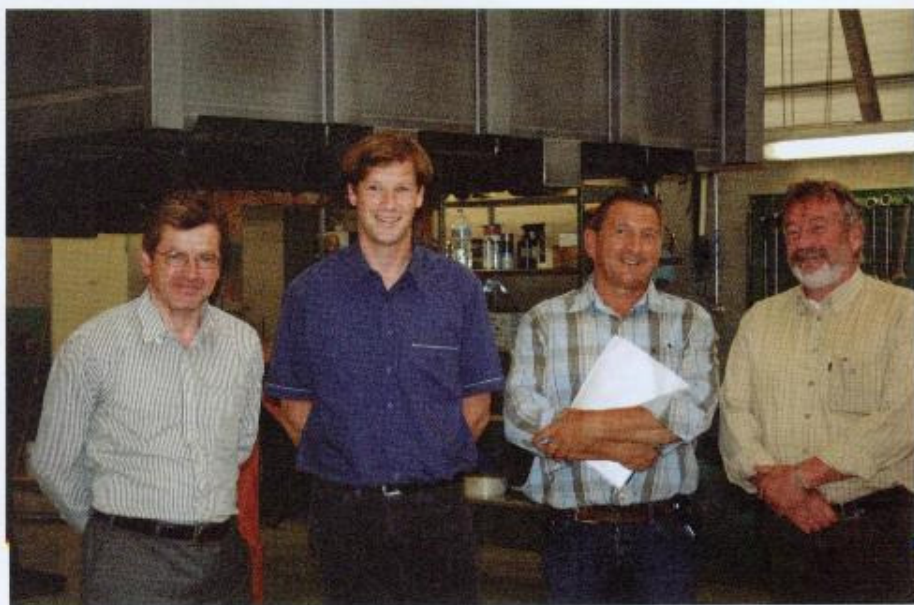
Het productieproces van ATM verloopt op twee sporen: enerzijds worden de bakken vervaardigd, anderzijds worden de hulpramen en chassis gebouwd. Deze productieprocessen verlopen los van elkaar totdat de twee onderdelen samengebouwd kunnen worden. Die werkwijze vertaalt zich heel duidelijk in het grondplan van het productiegebouw. In twee, lage - evenwijdig met de weg lopende - hallen worden respectievelijk de bakken en de onderstellen geproduceerd. Deze twee hallen sluiten aan op een hoge assemblagehal waar beide producten samengevoegd en gelakt worden. Nog in deze hal bevinden zich een herstelafdeling en de afdeling voor het decoratief metaalwerk. Opmerkelijk in het grondplan is het kantoorgebouw dat helemaal los staat van de productiegebouwen. "Dit omdat ATM zijn kantoorgebouw - als representatief deel - zo dicht mogelijk bij de toegangsweg wilde hebben. Een andere motivatie voor deze losstaande inplanting is het vermijden van trillingen en lawaai uit de productiehallen," zegt Jeroen Van der Velden namens het ontwerpteam. Het kantoorgebouw is afgewerkt in een combinatie van gevelsteen en een metalen gevelbekleding, deze verwijst naar de productiehallen. Door deze materiaalkeuze krijgt het geheel een strak, maar toch industrieel karakter. De materiaalcombinatie refereert ook aan de producten van ATM: het metselwerk is de solide basis voor de metalen bovenbouw, net zoals dat bij een oplegger met kipper is.

"Ook in het kantoorconcept hebben we gestreefd naar een maximale functionaliteit. Zo hebben we de ramen aan de zuidzijde beperkt en met zonwering gewerkt om de energieverslindende airco te vermijden. Op esthetisch vlak hebben we de kopgevel aan de parkingzijde opengewerkt met een glasgevel om de aandacht van de bezoeker op de inkomzone te vestigen. Deze inkomzone is ook als een vide opgevat met daarin ruimte voor een gebogen trap naar de verdieping. Deze trap is overigens een eigen product van de afdeling decoratief metaalwerk."

In het gebouw wordt deels in individuele kantoren en deels in kleine landschapskantoren gewerkt. Naast de werkplaatsen voorziet het gebouw in twee vergaderzalen, een refter en de nodige technische lokalen. Op technisch vlak wordt gewerkt met een mechanisch ventilatiesysteem en een klassieke verwarming op aardgas.

Onstabiele Maasvlakte

Een belangrijke bouwkundige uitdaging was de stabiliteit op de Maasvlakte. "Kenmerkend voor deze ondergrond is de opbouw met bovenaan een zandlaag, vervolgens een alluviale sliblaag tot op zo'n 5 meter diepte en onderliggend kiezellaag. Die sliblaag is niet voldoende stabiel om gebouwen met kolommen te dragen, de puntbelasting is te hoog. Daarom dat we de kolommen met putfunderingen hebben laten afdragen tot op de grindlagen. Ook bepaalde machinefunderingen werden op deze manier uitgevoerd," vertelt Jeroen Van der Velden.

Jacques Tonnaer, Jeroen Van der Velden, Laurent Cardinaels, Rik Kurvers

De bouwstructuren zijn hoofdzakelijk in staalstructuur opgetrokken. Dat lot werd uit het pakket van hoofdaannemer Strabag gelicht en toegewezen aan een staalbouwer. Jeroen Van der Velden licht die keuze toe: "Die uitsplitsing werd ingegeven door de marktsituatie begin 2008. De staalprijzen schommelden toen heel sterk, wat het voor de hoofdaannemers moeilijk maakte om een sterke prijs aan te bieden. Ze waren immers afhankelijk van de staalbouwers. Daarom hebben we dat lot apart aanbesteed en zo aan Edibo toegewezen."

De combine Strabag - Edibo werkte wonderwel op deze werf. Jacques Tonnaer: "De samenwerking tussen beide aannemers was heel goed. En zonder die goede verstandhouding was het project ook nooit op zo'n vlotte manier gerealiseerd." Door de loskoppeling van het kantoorgebouw, waren er in feite twee werven op de site die los van elkaar konden evolueren. "Toch moesten we rekening houden met elkaars planning en timing," geven Laurent Cardinaels (Strabag) en Rik Kurvers (Edibo) aan. "Voor de bouw van de productiehallen moest Strabag eerst de betonnen middenkern optrekken. Edibo kon buitenom wel al de staalstructuren beginnen monteren en zo de betonnen kern omringen. Bij de plaatsing van het dak was het omgekeerd. Hier moest Edibo zorgen dat ze voorop bleven met de plaatsing van de steeledeck zodat de dakdekkers hun werk konden doen," verduidelijkt Jeroen Van der Velden.

Aandacht voor het dak

Het project vroeg van beide aannemers toch de nodige aandacht. Voor Strabag was de coördinerende taak heel belangrijk om het geheel binnen de 11 maanden voltooid te krijgen. Laurent Cardinaels: "Daarnaast speelde het slechte weer ons ook parten om de planning te blijven handhaven. Aangezien er geen clarissen meer zijn, hebben we op andere noodgrepen moeten terugvallen, zoals het gebruiken van een zware rupskraan en het aanleggen van werfwegen."

Voor Edibo zat de uitdaging in het combineren van de rolbruggen en fietskranen. "We moesten daarbij rekening houden met bepaalde toleranties waarvan we niet teveel konden afwijken. Door daar in het atelier al de nodige aandacht aan te besteden, verliep de uitvoering op de werf veel vlotter," aldus Rik Kurvers.

In de productiehallen werd veel aandacht besteed aan de betonnen vloer. Deze is versterkt om de aslasten van de vrachtwagens en aanhangwagens te kunnen dragen. Verder werd op uitdrukkelijke vraag van de bouwheer doorgedreven zorg aan de dakdichting gespendeerd. Jacques Tonnaer: "We hadden slechte ervaring op onze vorige locatie, vandaar die expliciete wens. Uiteindelijk is er een pvc-afwerking gebruikt van 1,5 mm dik en werd er in de studie nauw gelet op de windbelasting." De afwatering gebeurt via een pluvia-systeem dat is aangevuld met noodspuwers. Het dak is verder geïsoleerd met 5 cm PIR, de thermische prestaties zijn vergelijkbaar met een rotswol laag van 8 cm.

Tekst: TIM Vanhove
 Fotografie: Limburg Bouwt

Technische fiche: ATM Maaseik

Bouwheer: ATM - Maaseik

Ontwerp: TV Signum+ architects - Technum - Hasselt

Studies stabiliteit en technieken: Technum - Hasselt

Start werken: augustus 2008

Einde werken: juli 2009

Oppervlakte: 13 500 m²

Investing: 12 miljoen euro

Aannemer ruwbouw en coördinatie: Strabag - Genk

Aannemer staalbouw: Edibo - Lommel

Nevenaannemers:

Elektriciteit en toegangscontrole: CKS - Dilsen-Stokkem

HVAC: Imtech Projects - Alken

Onderaannemers:

Infrastructuur: Martens Wegenbouw - Genk

Hekwerken: Bartels - Lanaken

Gevelpanelen kantoor: Janssens BVBA - Bocholt

Koepels: Carooplast - Halle-Booihoven

Polierbeton: Kebro - Meeuwen-Gruitrode

Sectionaalpoorten: Nassau - Oudernaarde

Sanitaire cabines: Intersystems - Genk

Tegelwerken: Chris Maes - Laakdal

Buitenschrijnwerk deuren: ADK - Kinrooi

Binnenschrijnwerk: Moors - Riemst

Dakbedekking: Ponet - Heusden-Zolder

Brandw. sectionaalpoort: Winlock - Lokeren

Plaatsen klinkers: Herwey - Lanaken

Glazen deuren: Lerobel - Hasselt